

УШКАЛОВ ВІКТОР ФЕДОРОВИЧ

В грудні минулого року пішов з життя видатний український науковець в галузі залізничного транспорту, член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор, член міжнародної редакційної ради галузевого науково-практичного журналу «Залізничний транспорт України».

Ушкалов Віктор Федорович (22.04.1936 – 28.12.2020).

Вищу освіту вчений здобув у Варшавському політехнічному інституті. З 1960 по 1969 рік він був співробітником Дніпропетровського інституту інженерів залізничного транспорту (ДІІТ), а потім – Інституту технічної механіки Національної академії наук України (НАНУ) і Національного космічного агентства України (НКАУ). З 1969 року – старший науковий співробітник, а з 1975 року – завідувач науково-дослідного відділу Інституту технічної механіки НАНУ.

Фундаментальність досліджень В.Ф. Ушкалова вдало поєднувалась з практичною спрямованістю виконуваних ним робіт: було розроблено проекти нових рейкових екіпажів з поліпшеними техніко-економічними показниками, вирішено низку важливих науково-технічних задач прогнозування вібронавантаженості та віброзахисту чутливих до вібрацій залізничних вантажів. За його участю було розроблено Концепцію створення високошвидкісного залізничного транспорту в Україні (1992 р.), а також проект Державної науково-технічної програми «Високошвидкісний залізничний транспорт в Україні».

Віктор Федорович активно працював над вирішенням питань організації у рамках міжнародних транспортних коридорів змішаного швидкісного руху на існуючих лініях українських залізниць. Значним є його внесок у вирішення питань оновлення вантажного парку вітчизняних залізниць. За результатами теоретичних і експериментальних досліджень запропоновано комплексну модернізацію візків вантажних вагонів, яка не вимагає значних капітальних вкладень, але дозволяє суттєво збільшити ресурс елементів ходових частин, що найбільш зношуються, підвищити швидкість руху вагонів та поліпшити їх динамічні якості.

При активній участі В.Ф. Ушкалова в Україні було освоєно виробництво основних конструкційних елементів для модернізації візків вантажних вагонів. З модернізованими візками на українських залізницях експлуатується більше 24 000 вагонів. На основі запропонованої комплексної модернізації типових візків вантажних вагонів вперше в Україні створено три нові моделі візків для цих вагонів.

Віктор Федорович Ушкалов був членом Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки, віце-президентом Українського товариства інженерів-механіків, членом Американського товариства інженерів-механіків та його представником у Східній Україні, членом міжнародного дослідницького проекту UIC (Франція) з проблем взаємодії коліс та рейок.

Плідну діяльність Віктора Федоровича було відзначено орденом «Знак пошани», медаллю «За доблесну працю», знаком «Почесний залізничник», медаллю «60 лет КБ «Южное», Почесними Грамотами Президії Верховної Ради і Президії НАН України.

*Матеріал підготувала
канд. техн. наук О. М. Маркова*